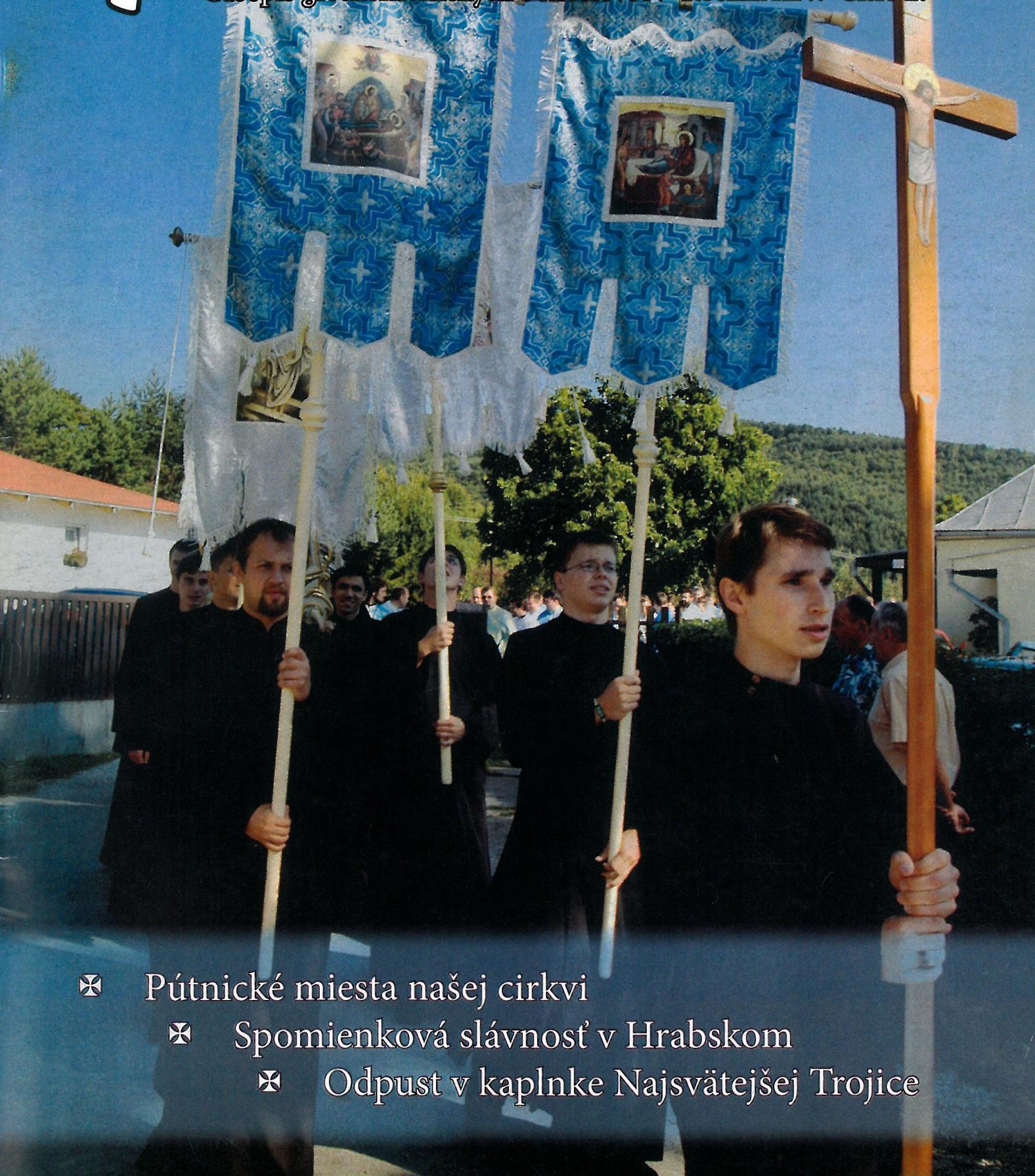

Pramen

Časopis gréckokatolíckych bohoslovov Ročník XIV. Číslo 2.

- ❖ Pútnické miesta našej cirkvi
- ❖ Spomienková slávnosť v Hrabskom
- ❖ Odpust v kaplnke Najsvätejšej Trojice

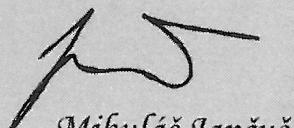
ÚVODNÍK

Leto a letné prázdniny sú obdobím, kedy prichádza čas oddychu a pokoja. Študentom je umožnené načerpať nové telesné a psychické sily, aby sa po najdlhších prázdninách roka znova vrátili do škôl plní telesnej a psychickej pohody. Pre tých, ktorí školské lavice opustili už skôr je to čas dovoleniek a užívania voľných chvíľ v kruhu rodiny či priateľov.

Toto merítko pokoja a oddychu však nemôžeme analogicky preniesť do modlitby a duchovného života. Duchovné prázdniny pre našu dušu by mali naopak celkom opačný efekt. Nestala by sa sviežejsou a nebola by lepšie pripravená prijímať Božie milosti. Upadla by v schopnosti odolávať hriechu. Ved' neustály duchovný boj je jedinou možnosťou, ako naša slabá ľudská prirodzenosť neupadne do objatia hriechu, ktorý ju smeruje k nešťastiu - smrti.

Prázdniny sú milostivým časom, ktorý nám ponúka Boh, aby sme omnoho viac chvíľ strávili v modlitbe a spoznávaní Jeho vôle cez rozjímanie. Mnoho pútnických miest sa nám práve cez leto ponúka ako oáza pokoja a oddychu, kde možno načerpať plnými priečami veľa fyzických, ale hlavne duchovných síl. Modlitba a rozjímanie o veľkej Božej múdrosti, ktorá je práve na týchto mestach zvlášť prítomná spôsobuje to, že sa tu každoročne stretáva veľké množstvo veriacich. Niektorí prídu len tak pozrieť sa, iní zas zo zvyku, no viac je tých, ktorí cítia potrebu stretnúť sa s Naším Pánom a Presvätou Bohorodičkou na svätých mestach. Každý však odchádza iný, niet takého, koho by sa Božia prítomnosť na odpustovom mieste viac či menej nedotkla a neoslovila.

A tak všetkým prajem, aby si cez tieto prázdninové dni do sýtosti vychutnali chvíle pokoja a oddychu. Nezabudnime však ani na oázy ozajstného duchovného pokoja, ktoré sú tak potrebné pre našu dušu. Spoločné zjednotenie všetkých veriacich prítomných na odpustových mestach povzbudzuje vo viere a posilňuje ducha modlitby. Aj sám Pán predsa hovorí: „*Lebo kde sú dvaja alebo triaja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi.*“ (Mt 18,20)

Mikuláš Jančus
šéfredaktor

Úvodník	2
Bleskovky	4
Pútnici v Ľutine	6
Najsvätejšia Trojica	9
Pre Krista a Cirkev.....	11
Duchovné srdce	12
Ó, Mária, Matka Božia	13
V tichosti	14
Skúsili pastoráciu	15
Seminárne logo	22
Zábavník.....	24
Modlitba	26

REDAKČNÁ RADA:

ZODPOVEDNÝ ZA VYDANIE:
PhDr. Marko Rozkoš, PhD.

ŠÉFREDAKTOR:
Mikuláš Jančuš

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Michal Galmus

JAZYKOVÁ ÚPRAVA:
Mikuláš Jančuš

FOTO:
Mikuláš Jančuš
Róbert Krolák
Mária Žarnayová
Ivana Lemeľová

ADRESA REDAKCIE:
Sládkovičova 23
080 01 Prešov
<http://www.gojdic.sk>

Veľmi pekne ďakujeme za všetky Vaše príspevky a dary, ktoré ste s láskou darovali našim seminaristom cez náš Fond sv. Jána Krstiteľa.

Predstavení seminára

**REDAKCIA SI VYHRADZUJE
PRÁVO NA ÚPRAVU ČLÁNKOV.**

TITULNÁ STRANA:
Liturgický sprievod
Ľutinský odpust
ZADNÁ STRANA:
Pláštenica Usnutia
Presvätej Bohorodičky

Odpust

Hrabské

Subdiakonát

Linky Valentín

2. apríl (streda)

V seminárnej kaplnke vladika Ján Babjak, SJ udelil nižšie svätenia - postriženie piatim seminaristom štvrtého ročníka. „Cirkev s vami počíta, počítajte aj vy s Cirkvou“, povedal im arcibiskup a metropolita v homílii.

6. apríla (nedel'a)

Na Najmilšom koncerte roka v Košiciach vystúpila aj naša skupina Anastasis, ktorá počas programu hudobne sprevádzala aj slovenskú pop-star Zuzanu Smatanovú.

18. -19. apríl

Počas aprílovej duchovnej obnovy sa k nám Boh prihováral ústami o. Metoda Lukačíka, CSsR, ktorý nám predstavil knaza ako muža duchovnosti.

19. apríl (sobota)

Náš seminár navštívili riaditeľ Linky Valentín a Občianskeho združenia Rieky, ktorí sa s nami podeobili o svoje skúsenosti s pastoráciou homosexuálne cítiacich ľudí.

21. apríl (pondelok)

Brány seminára opustili bratia šiestaci, pre ktorých sa týmto dňom ukončila niekoľkoročná seminárna formácia, pripravujúca ich na vznesené povolanie knaza.

27. apríl (nedel'a)

Na sviatok sv. Juraja, sme po svätej liturgii posvätili oziminy a tak sme aj v duchu cirkevnej tradície privítali jar.

30.apríla (streda)

Vladyka Ján udelil siedmym bohoslovcom šiesteho ročníka subdiakonát.

1. máj (štvrtek)

Skupina Anastasis navštívila Herľany, kde svojím vystúpením obohatila športový deň detských domovov.

4.máj (nedel'a)

Počas nedel'ného popoludnia nás duchovne obohatila svojim evanjelizačným koncertom skupina Ef 6 z Čičavy, pod vedením o. Martina Mekela.

10.máj (sobota)

V Rafajovciach pripravila skupina Anastasis evanjelizačný koncert, ktorý sa uskutočnil v rámci príprav na odpustovú slávnosť Zoslania Svätého Ducha v tejto obci.

11.máj (nedel'a)

V rodnej obci blahoslaveného biskupa mučeníka Vasiľa Hopka sme sa zúčastnili archijerejskej svätej liturgie, ktorú slávil vladyka Ján Babjak, SJ.

12. máj (pondelok)

V našom seminári sa konala odpustová slávnosť na sviatok Najvätejšej Trojice, ktorej je zasvätená seminárna kaplnka.

16.-17.máj

Počas duchovnej obnovy nás viedol k tajomstvu najsvätejšej Eucharistie o. Róbert Jáger.

Slavomír Tarasovič, V. roč.

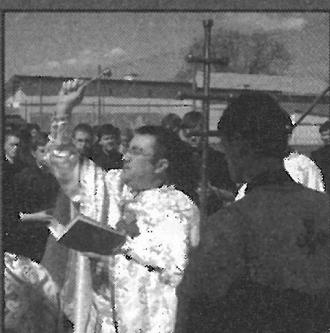
Návšteva z Čičavy

Rozlúčka

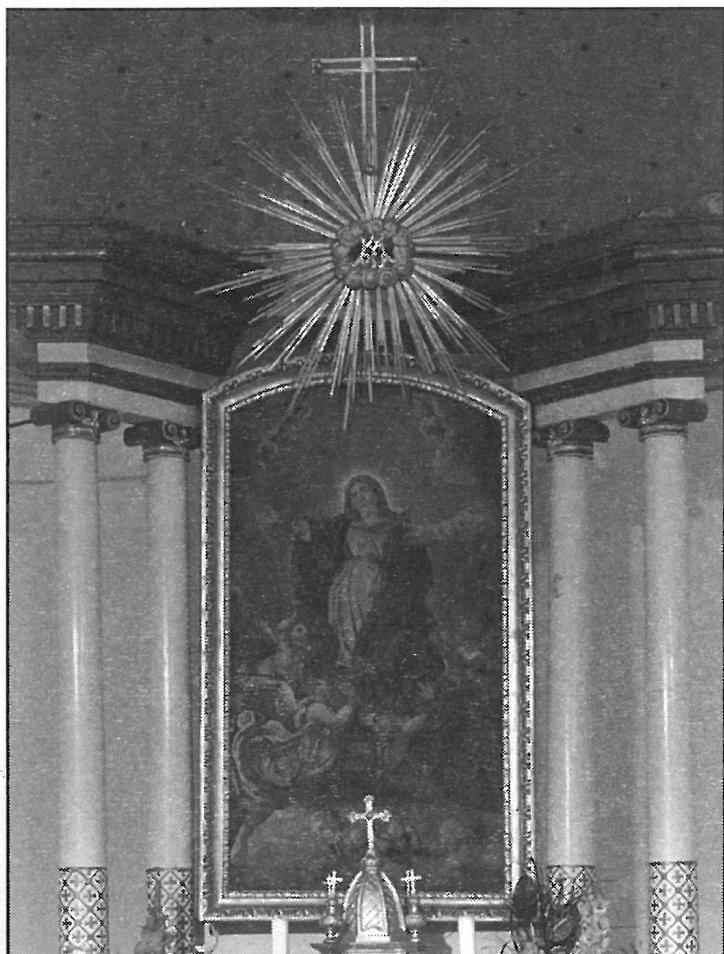

Anastasis

Oziminy

PÚTNICI V ĽUTINE

Milostivá ikona Usnutia Presvátej Bohorodičky, ktorej predlohu dal Zuzane sv. Mikuláš počas jedného zo zjavení.

Tradícia o Ľutinskom zjavení spomína, že dňa 19. augusta 1851 ráno, asi okolo deviatej hodiny, na sviatok Premenenia Pána (podľa Juliánskeho kalendára), išla miestna obyvateľka Zuzana Fekete s tromi deťmi zbierať huby na Ľutinskú hôrku. Ked' prišla na miesto, kde teraz stojí pri kaplnke prameňa kríž, naľakaná si klákla na zem, lebo zbadala v bezprostrednej blízkosti slávnostne oblečeného biskupa, ktorý sa podobal na svätého Mikuláša zobrazeného na ikone miestneho

ikonostasu. Biskup sa prísnym pohľadom pozrel na prelaknutú ženu a karhajúcim hlasom povedal: „Dnes je veľký sviatok Pána, zbožný ľud je v chráme, spieva na liturgii a ty tu zbieraš huby?“ Zuzana so strachom odpovedala: „Otče, ja viem že je dnes sviatok, ale ja som chudobná žena, mám tri deti a nemám im čo dať k obedu na stôl.“ Svätec pokračoval: „Aj včera si mohla nazbierať huby, nie dnes ráno! Preto Boh trestá ľudstvo, lebo si neváži nedele a sviatky a namiesto chvály svojimi ústami uráža Boha. Na pamiatku nášho stretnutia sa tu má postaviť svätý kríž. Toto všetko povedz svojmu duchovnému otcovi.“ Potom svätec zmizol. Deti nevideli nič, ale boli tiež prestrašené, lebo videli naľakanú matku. No zakázala im o tejto udalosti hovoriť. Ani duchovnému otcovi Zuzana nič nepovedala.

Svätec sa jej potom viackrát zjavoval na ceste v lese a upozorňoval ju, aby splnila jeho príkaz. Povedal jej, že ak nepostavia na určenom mieste kríž, onemie. Nakoniec sa odhodlala všetko vyzrozprávať miestnemu kňazovi Štefanovi Rojkovičovi. On jej ale neuveril. Neuverili jej ani ľudia a nazvali ju „bláznivou Zuzanou“.

Jedného dňa ráno, ked' zvonili na Anjel Pána, sa Zuzane doma opäť zjavil svätec s posledným upozornením. Hned' vybehlala k rich-

tárovi, aby sa na neho prišiel pozrieť. Ked' prišili, richtár však nič nevidel, ani nepočul a preto Zuzanu tiež považoval za bláznivú. Lenže v ten deň onemela. Hned' zavolali lekára. Prišiel úradný lekár z Prešova a psychológ z Košíc. Tí zistili, že Zuzana je telesne a duševne zdravá a že strata reči je záhadne nevysvetliteľná.

Otec Štefan Rojkovič sa rozhodol dať urobiť kríž a postaviť ho tam, kde to podľa Zuzany svätec prikázal. Sám ho čoskoro posvätil. Pri posviacke zvolala Zuzana zreteľným hlasom: „Opäť ho vidím.“ Otec Rojkovič ju upokojil slovami: „Bud' spokojná, aj ja ho vidím.“ Od tej chvíle začala Zuzana rozprávať a miestny duchovný i veriaci jej uverili.

Po týchto udalostiach skorodenne chodila do lesa. Jedného dňa sa jej opäť zjavil sv. Mikuláš na mieste, kde teraz stojí kríž pri hlavnej kaplnke. Poprosil ju, aby odovzdala duchovnému otcovi odkaz, aby na mieste ich stretnutia bola postavená kaplnka zasvätená Usnutiu Presvätej Bohorodičky. Na dôkaz ich stretnutia daroval sv. Mikuláš Zuzane ikonu Bohorodičky, ktorú mala dať duchovnému otcovi ako poklad obrazu pre budúcu svätyňu. Zuzana ikonu zaniesla o. Štefanovi. Ten zvolal kurátorov, richtára, svedkov a spoločne dali ikonu do pokladne, ktorú zamkli. Jeden kľúč zostal na

fare a druhý u hlavného kurátora. Na druhý deň išla Zuzana na to iste miesto, kde ju už čakal sv. Mikuláš. Opäť jej daroval takú istú ikonu Bohorodičky. Zuzana aj túto zaniesla na faru. Duchovný otec znova zvolal kurátorov a svedkov, medzi nimi bol prítomný aj rímskokatolícky kňaz z Pečovskej Novej Vsi. Otvoriac pokladnicu s úžasom zistili, že tam prvá ikona nie je. Táto udalosť im pomohla uveriť. Aj rímskokatolícky kňaz si pred Zuzanou kľakol

Najväčšie pútnické miesto gréckokatolíkov so svojou Bazilikou minor, ktorá je momentálne v rekonštrukcii, aby pokryla potreby množstva pútnikov, ktorí prichádzajú na toto miesto.

a prosil ju o odpustenie, pretože jej predtým tiež neveril a vysmieval sa jej.

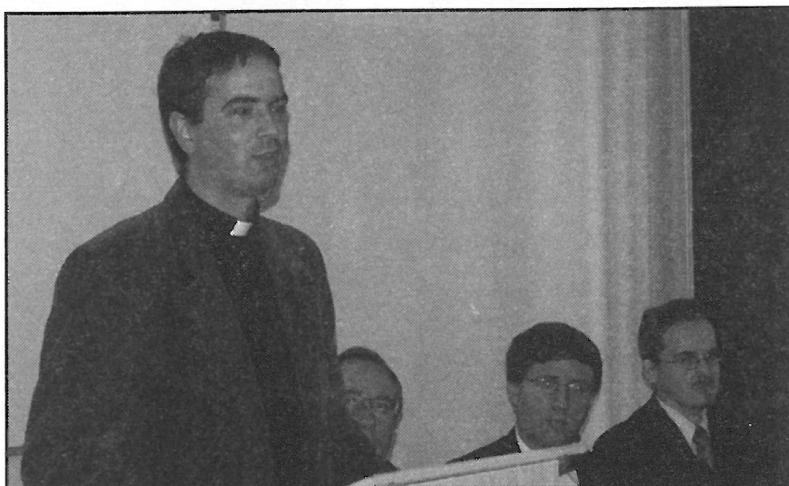
O týchto udalostiach spísali zápisnicu, ktorú poslali na Gréckokatolícky biskupský úrad v Prešove. Nasledovalo dôkladné vyšetrovanie biskupským úradom a krajským lekárskym kolégiom. Zistilo sa, že Zuzana je duševne i telesne zdравá a že obsah zjavenia v ničom neprotirečí vieroučným a mravným zásadám Katolíckej cirkvi. Výsledky vyšetrovania boli poslané do Ríma na príslušnú kongregáciu, ktorá ich schválila. Dňa 24. mája 1855 poslal Svätý Otec Pius IX. Apoštolské bréve, kde boli vypísané všetky odpustky, ktoré možno na Ľutinskej hôrke získať.

Prvá oficiálna púť sa v Ľutine uskutočnila v roku 1855 po vydaní Apoštolského bréve. No už pred tým sa na Ľutinskej hôrke zhromažďovali pútnici, ktorí v roku 1854 postavili Kaplnku Usnutia Presvätej Bohorodičky, tak ako to požado-

val sv. Mikuláš. Stalo sa tak vďaka obetavosti kurátorov, ktorí putovali cez Viedeň, Budín, Transylvániu a Podkarpatsko, pričom zbierali prostriedky na vybudovanie spomínamej kaplnky. Takto začalo veľké putovanie veriacich celého Uhorska, Sedmohradska a Halíča. Každý prinášal so sebou kamene, z ktorých potom postavili kaplnku a oporný mûr pod ňou. Počet pútnikov v tých časoch dosahoval 55 – 60 tisíc. Množstvo pútnikov si žiadalo aj vybudovanie zázemia. Pôvodne bol v Ľutine drevený chrám zasvätený sv. Kozmovi a Damiánovi, ktorý však priestorovo nevyhovoval. Preto sa v roku 1896 pristúpilo k vybudovaniu nového chrámu, ktorý je dnes povýšený na Baziliku minor. Začalo sa s výstavbou a ešte v tom istom roku bol chrám pod strechou. Nový chrám bol dokončený a posvätený v roku 1903. Krátko predtým požiar zničil pôvodný drevený chrám.

Ľutina je už 157 rokov najvýznamnejším strediskom mariánskej úcty gréckokatolíkov na Slovensku. Mariánske pútnické miesto Ľutina, má byť aj v dnešných dňoch príjemným miestom modlitby a duchovného pokriatia.

o. ThDr Peter Borza, PhD.
správca farnosti Ľutina

O. Peter Borza so svojím príspevkom o pútnickom mieste Ľutina počas konferencie na pôde GTF-PU s názvom Pútnické miesta gréckokatolíkov.

NAJSVÄTEJŠIA TROJICA

Ikona je oknom do neba, cez ktoré vidíme nielen duchovnými ale aj telesnými očami krásu toho čo predstavuje.

Ak si niekto predstaví ikonu Najsvätejšej Trojice, určite ňou bude známu Rublevova ikona. Táto ikona je určite najznámejšou ikonou, ktorá znázorňuje Najsvätejšiu Trojicu. Nejde tu len o nejaké umelecké dielo veľkej finančnej hodnoty, ale to, že táto ikona v sebe skrýva neskutočné duchovné bohatstvo, z ktorého môžeme čerpať aj my. A preto si v krátkosti priblížme jeho hodnotu.

Uprostred kompozície si všimnime strom, ktorý sa nachádza za

prostredným anjelom. Tento strom je dub, ktorý má vo Svätom písme mnoho významov. Strom so svojim pôvabom je symbolom dobra, krásy a pravdy. Nový strom života - kríž, sa dvíha práve s hrobu Adamovho, ako to vidíme na ikone Ukrižovania.

Pravé ovocie stromu života, nachádzame pod ním. Je ním Ježiš Kristus. On je to ovoce stromu, ktoré dáva večný život. Dáva ho tomu, kto ho je (Jn 6, 51). Kto je takéto ovoce, nikdy nebude hladovať (Jn 6, 35). Táto osoba sa stáva stredom celej ikony. Ona je prejavnením sa Otca. Hlavu skláňa napravo, čo je znakom podradenosti a darovania samého seba. „On, hoci má božskú prirodzenosť nepridŕžal sa svojej rovnosti s Bohom... uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži“ (Flp 2, 6-8). On je Slovo, obraz Otca. Všetko, čo robí, robí v jednote s Otcom.

Červená farba rúcha predstavuje božskosť a modrá ľudskú prirodzenosť. Stola sa dotýka žehnajúca ruka anjela, toto gesto sa opakuje pri sv. liturgii, všetko sa deje v mene Najsvätejšej Trojice, ktorú znázorňujú tri spojené prsty a skrze Krista, ktorého Božskú a ľudskú prirodzenosť vyjadrujú dva vystretné prsty. Za postavou Otca sa týci stavba, ktorá sa podobá chrámu.

Ikona Krista „V dome môjho Otca je mnoho príbytkov“ (Jn 25, 2-3). Cestou ktorá vedie do toho domu Otca, je Syn. Vracia sa k svojmu Otcovi, od ktorého prišiel. Cirkev je zjavením Otca v Synovi a Svätom Duchu.

Otec je vo svetlom rúchu. Zlatá predstavuje vernosť Boha. Boh je aktuálne verný, lebo jeho vzťah k nám sa nikdy nepreruší. Cez zlatý odev presvitá modrá farba, čo znamená, že Boh má v srdci ľudskosť. Človek sa môže vrátiť do domu svojho otca ako márnotratný syn.

Oproti nemu sa nachádza anjel, ktorý ohybnými obrysmi svojho tela symbolizuje úplnú otvorenosť. Je to oživujúci Duch, ktorý je všade a všetko napĺňuje. Jeho odev má farbu božstva a jej zjav sviežosti, ktorá dáva život.

Modrá farba predstavuje, že je darovaný človekovi, a že prebýva v jeho srdci. Skala predstavuje púšť života, z ktorej pramení voda. Tieto obrazy majú plný význam vo Svätom Duchu. Jeho pohľad je upretý

na čašu, v ktorej je hlava baránka. Je to čaša hebrejskej Paschy, sviatku oslobodenia z Egyptského otocťa.

Na ikone sa nachádza ešte jedna čaša, ktorú zobrazujú dve krajiné postavy (Otec a Svätý Duch), uprostred ktorých je skutočný Baránok - Boží Syn, Ježiš Kristus. On je ten, ktorý zbral na seba všetky naše hriechy a obetoval sa, aby sme my mali večný život. Ikona nám hovorí, že Boh je láska.

Záverom tohto krátkeho pohľadu na ikonu Najsvätejšej Trojice, chceme vyjadriť presvedčenie, že aj takéto uvedenie do hlbokého duchovného bohatstva nám pomôže v našom putovaní za Kristom. A tak si pri každom pohľade na túto ikonu spomeňme, že Boh je láska. Na to, že máme milujúceho Otca, ktorý má neustále otvorené dvere svojho domu, že Kristus zomrel za naše hriechy a že Svätý Duch nás neustále sprevádzza púšťou nášho života.

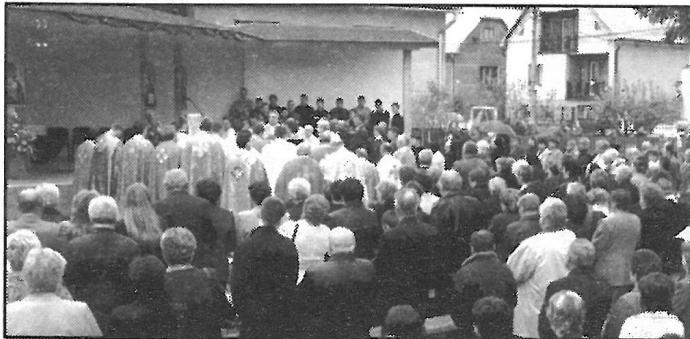
Lukáš Šoltýs, III. roč.

PRE KRISTA A CIRKEV

Hrabské, malá dedinka učupeňná medzi horami na severovýchode Slovenska. Je to skutočne maličká a zdalo by sa aj celkom bezvýznamná obec, akých je v našej krajine mnoho. Avšak kto dedinku navštívil, alebo o nej počul ten vie, že tomu tak nie je. Toto miesto dalo našej cirkvi veľa významných osobností. Jednou z nich je náš blahoslavený biskup mučeník Vasil' Hopko, ktorý sa v tejto dedinke narodil a vyrastal.

Jeho detstvo nebolo tým, ktorým sa dnes hovorí šťastné. Od mala vyrastal v biede, ktorá bola taká príznačná pre tento kraj. Roľníkov živila iba zem a celé ich bohatstvo bolo na poliach. Pri jednej z búrok, ktoré ohrozovali úrodu prišiel malý Vasil' o svojho otca, keď sa ako cerkovník vybral na vežu chrámu zvonit', udrel do zvonice blesk a usmrtil ho. Mladá mamička ostala so svojimi dvomi polosirotami bez akýchkoľvek financií a tak musela v krajnej núdzi odísť do Ameriky, aby si tam našla prácu tak ako mnoho jej krajanov. Deti zverila do výchovy svojím rodičom, ktorí sa starali o malého Vasiľa do jeho deviatich rokov. Jeho výchovu potom prezval jeho ujo, gréckokatolícky kňaz Demeter Petrenko.

Blahoslavený Vasil' Hopko miloval svoj rodný kraj, o čom svedčia aj jeho návštevy rodnej obce, kedy ju navštevoval ako kňaz, ale aj v službe pastiera cirkvi ako biskup,

Archijerejská svätá liturgia v Hrabskom

kedy sa znova rád vracať do svojho rodiska. A taj aj my sme si tohto roku uctili pamiatku blahoslaveného biskupa mučeníka v jeho rodnej obci. Liturgické slávenia viedol nás vladky Mons. Ján Babjak SJ, prešovský arcibiskup a metropolita. Homíliu predniesol otec kancelár Gréckokatolíckeho arcibiskupského úradu v Prešove Ľubomír Petrík, ktorý vyzdvihol blahoslaveného ako človeka plného Svätého Ducha, ktorý miloval Cirkev a Krista, pretože za nich bol ochotný položiť aj svoj život. To dokážu len ľudia, ktorých život už neriadi vlastná vôle ale Duch Boží.

Na záver sme sa spoločne s veriacimi, ktorí sa zišli na túto eparchiálnu slávnosť pomodlili moleben k blahoslavenému, ktorého pamiatku sme si prišli uctiť. Z obce Hrabské sme odchádzali povzbudení a s úprimným dojatím, že sme si takto mohli uctiť pamiatku človeka, ktorý si toľko vytrpel pre našu cirkev. Videli sme miesta, kde sa narodil a odkiaľ Boh viedol jeho kroky až k službe biskupa mučeníka.

Jaroslav Kačmár, V. roč.

DUCHOVNÉ SRDCE

Na záver odpustovej slávnosti sme v liturgickom sprievode obišli seminárnu kaplnku i celý seminár.

Azda nikto nepochybuje o tom, že „duchovným srdcom“ Grékokatolíckej cirkvi na Slovenku je Kňazský seminár bl. biskupa Petra Pavla Gojdiča v Prešove, kde sa pripravujú seminaristi pre pastoračiu veriacich našej cirkvi. Ale aj seminár má svoje „duchovné srdce“, ktorým je kaplnka zasvätená Najsvätejšej Trojici. Je to centrum duchovného života seminaristov.

A tak už tradične sviatok Prešvatej Trojice v pondelok po nedeli Zoslania Svätého Ducha je dňom, ked' náš seminár žije duchom chrámového sviatku. Príprava na slávnosť v sebe zahŕňa mnoho úloh a povinností, ved' tento deň je pre nás všetkých výnimočným. Pripravujeme sa naň podobne ako vo farských spoločenstvách. Musí sa predsa upratať, navariť a napiect', no a samozrejme pozvať hostí, ktorí budú radosť zo sviatku prežívať

spoločne s nami. Popri všetkom sme však nezabudli ani na duchovnú prípravu, ved' tá je zo všetkého najdôležitejšia, pretože Božie požehnanie a pomoc je potrebné si vyprosovať do každého diela. Celonočné bdenie, ktoré sa začalo v sobotu večer veľkou večierňou s lítiou,

pokračovalo utierňou a čítaním žalmov sme ukončili až v nedel'u ráno. Bdenie v chráme nás pripravilo k sláveniu slávnostnej svätej liturgie, ktorú ako hlavný slúžiteľ viedol o. Gabriel Székely, protopresbyter prešovského dekanátu. Jednotu Najsvätejšej Trojice, ktorá má byť vzorom jednoty nášho života a rozdelenie, ktorému podliehame následkom hriechu nám ako rozpor v homílii predstavil o. Jozef Zorvan, protopresbyter bardejovského dekanátu.

Chrámový sviatok je pre nás seminaristov a predstavených seminára vyjadrením toho, že v našich srdciach je na prvom mieste naše „duchovné srdce“ - Boží chrám, kde zbierame svoje duchovné sily, aby sme ich potom odovzdali veriacim, ku ktorým budeme raz poslaní.

Mikuláš Jančuš, II. roč

Ó, MÁRIA, MATKA BOŽIA, PROS VŽDY BOHA ZA NÁS!

Máj, lásky čas.“ No nielen to. Tento mesiac je v Cirkvi zároveň aj mesiacom úcty k Presvätej Bohorodičke. Inak tomu nemôže byť ani v seminári. A to nielen v máji. Celý týždeň od pondelka do piatku sa v podvečer pravidelne schádza skupina bohoslovcov „seminárna ruža“ na modlitbe sv. ruženca. Práve touto modlitbou oslavujeme, prosíme a d'akujeme za prežitý deň Matke Božej.

No a v máji sa deje u nás niečo špeciálne. V liturgickom sprievode, sa raz do týždňa z kaplnky presúvame k soche Našej Matky, ktorá je umiestnená v lurskej jaskyni „peščeri“ v seminárnej záhrade. Spievame pritom nádherné mariánske piesne a pri tejto jaskynke sa potom modlíme Moleben k Presvätej Bohorodičke. Aj keď sa to niekomu môže zdať trošku stereotypné, robiť celý mesiac to isté, predsa každý Moleben je niečím iný. Je iný neopakovateľnou atmosférou a vrúcnosťou modlitby, ktorá je posilnená spevom.

Okrem tejto spoločnej úcty si v seminári môžeme všimnúť aj veľmi silnú úctu individuálnu. Ide o súkromnú modlitbu chlapcov pri tejto soche. Ak budem osobný, medzi nich často patrím aj ja. Keď ma niečo trápi, idem tam a zložím svoje starosti pod nohy Mamky. A to hlavne večer, keď mám hlavu plnú problémov,

starostí z uplynulého dňa, idem a poviem všetko... No aj d'akujem, keď mi je nezaslúžene dobre.

Verte mi, je to niečo nádherné, keď večer zaspávate a pod vašim oknom je vysvetlených množstvo drobných svietielok - sviečok, ktoré sú pri tejto soche poukladané do najrôznejších podôb. Aj takto sa prejavuje úcta k našej Nebeskej Mamke.

Úcta k Presvätej Bohorodičke je teda veľmi blízka aj nám v seminári. Preto chcem aj touto cestou povzbudit' všetkých čitateľov nášho časopisu, aby túto úctu preukazovali nielen v máji, ale po celý rok a celý svoj život.

Stanislav Čincár, III. roč.

V TICHOSTI...

Boh robí veľké veci v tichosti, skrytosti a úprimnosti. Táto pravda sa zrealizovala v pokornej a tichej osobe Bohorodičky. V Magnifikáte Mária hovorí: „...lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice.“ (Lk 1, 48)

Slová, ktoré boli odpoved'ou na Božiu výzvu: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1, 38) som si do svojho zobrajal aj ja. Tak ako Boh prijal odpoved' Márie, tak isto prijme odpoved' Bohorodička od nás. Ona nám chce pomáhať na ceste do večnosti, pretože my sme jej boli odovzdaní pod krížom, keď Ježiš jej Syn zomieral pre naše vykúpenie. Sám vo svojom živote vidím, že ak prídu ľažkosti, alebo keď mám

radosť vždy sa obraciam ku svojej duchovnej Matke k Bohorodičke. Ona ma vždy vypočuje, ved' som jej dieťa a matky milujú svoje deti nadovšetko. Každá matka chce pre svoje dieťa len to najlepšie. O čo viac chce teda dobro Bohorodička, tá ktorá vo svojom lone nosila Boha, ktorý je dokonalá Láska. Nikto z ľudského rodu nepozná Boha ako ona, ani nikto z ľudí nebola a nie je tak blízko pri Bohu. Preto nás ľudí môže priviesť čo najbližšie k Večnému Bohu práve nebeská Matka.

Naša duchovná Mama čaká na našu odpoved', čaká v tichosti, jednoduchosti a úprimnosti.

Volodymyr Kotsenko, IV. roč

SKÚSILI PASTORÁCIU

Rok seminaristu mimo seminára, rok v pastorácií a pomoci iným. Počas tohto roka má seminarista zúročiť všetky svoje doposiaľ získané skúsenosti a vedomosti. Má ich využiť v situáciách a úlohách, do ktorých bol poslaný, aby prostredníctvom nich pomáhal tým, ktorí to naozaj potrebujú.

Aký bol tento rok pre našich „pastoračníkov“? Čo nové im priniesol? A aké zážitky a skúsenosti si z neho odnášajú? Poprosili sme teda niektorých z nich, aby sa s nami podelili s tým, čo pre nich znamenal pastoračný ročník mimo seminára.

MARTIN DUDOK

Miesto pôsobenia: Dom nádeje GKDCH, Prešov

1. Čo bolo náplňou tvojej práce počas pastoračného ročníka?

Predovšetkým rozhovory s klientmi (bezdomovcami) na rôzne témy. Je to príležitosť ich trocha formovať po náboženskej stránke. Čas mi zaberá aj práca v administratívnej.

2. Prezradíš nám, aké boli tvoje pocity na začiatku pastoračného ročníka a aké sú teraz, keď sa bliží jeho koniec?

Pocity boli na začiatku aj teraz zmiešané. Aj som sa tešil aj obával ako to zvládнем, ale veril som, že s Božou pomocou to zvládнем. Ako to zvládam, nech posúdia iní.

3. Zažil si počas svojej práce aj také chvíle, ktoré ťa prekvapili (príjemne – nepríjemne), alebo na ktoré si neboli pripravený a ako si ich zvládol?

Príjemne ma prekvapil postoj niektorých klientov k otázke viery a Boha. To čo bolo nepríjemné, som sa snažil prijať a cez tieto negatívy sa viac naučiť rozumieť druhým a meniť seba.

4. Ako sa ti darí realizovať evanjelizáciu počas ročníka mimo seminára?

Snažím sa predovšetkým svojím postojom ukázať, že Boh je tu pre každého a dáva sa každému, nech je akýkol'vek, vždy ponúka svoju lásku.

5. Čo by si chcel povedať všetkým čitateľom o pastoračnom ročníku?

Pán mi ukazuje mnoho iných vecí, ktoré nemám šancu vidieť v seminári a myslím si, že každý z nás potrebuje vaše modlitby. Modlite sa za nás.

PETER KAČUR

Miesto pôsobenia: Spojená škola P. Sabadoša internáttna – učiteľ NV

1. Čo bolo náplňou tvojej práce počas pastoračného ročníka?

Počas pastoračného ročníka som pôsobil ako učiteľ náboženskej výchovy a tvorca učebníc pri deťoch s rôznymi poruchami na Spojenej škole P. Sabadoša internátnej v Prešove a vykonával službu kantora pre farosť Sídlisko III taktiež pre farosť Prešov mesto.

2. Prezradíš nám, aké boli tvoje pocity na začiatku pastoračného ročníka a aké sú teraz, keď sa blíži jeho koniec?

Ak mám povedať pravdu, nešiel som do pastoračného ročníka s očakávанияmi a myslím, že som urobil dobre. Pamätam si, keď sme po prvýkrát vstúpili na pôdu školy spolu s mojím spolužiakom Patrikom. Obaja sme mali rovnaké pocity strachu, zodpovednosti a nepostačujúcej kvalifikácie na výkon takejto služby, lebo v našom prípade išlo skutočne o službu. Trvalo mi niekoľko týždňov, keď som si zvykol na deti a mladých a oni na mňa. Teraz, na konci praxe je to úplne iné.

3. Zažil si počas svojej práce aj také chvíle, ktoré ťa prekvapili (príjemne – nepríjemne), alebo na ktoré si neboli pripravený a ako si ich zvládol?

Veľmi rád pracujem s deťmi a mladými. No na začiatku pastoračného ročníka som si myslel, že tieto deti budú úplne iné ako tie, na ktoré som zvyknutý. Realita je však iná. Netvrdím, že je to takto vo všeobecnosti, ale skutočne, ak to človek chce vidieť, aj oni boli pre mňa úžasným Božím nástrojom, ktorý pôsobil v mojom živote. Mnoho vecí sa zvláda cez modlitbu a blízkych. Preto som veľmi rád, že som nepôsobil na škole sám. Aj keď som stále nachádzal útočište v modlitbe, bola pre mňa skutočným posilnením vo chvíľach, keď som to najviac potreboval.

4. Ako sa ti darí realizovať evanjelizáciu počas ročníka mimo seminára?

Naša evanjelizácia sa pohybuje prevažne v oblasti, kde vykonávame nás pastoračný ročník. O to ľažšie sa to robí so sluchovo postihnutými deťmi a s deťmi s rôznymi stupňami postihnutia. Ak mám byť úprimný, bol to môj taký prvý ozajstný kontakt s prostredím a ľuďmi, ktorí vedia o Bohu minimum – takmer nič. No nezúfam si. Pán zasieva stále. Nie je podstatné to, či o tom viem ja.

5. Čo by si chcel povedať všetkým čitateľom o pastoračnom ročníku?

Som rád, že som bol na pastoračnom ročníku, aj keď sa mi to zo začiatku zdalo, že to bude strata času. Tak ako všetko, aj tu sa našli negatíva. Pre mňa osobne tým bolo to, že som nerobil to, čo som skutočne chcel a načo som sa tešil. Ale verím, že Pán urobil to, čo mal so mnou v pláne.

ADAM MACKOVJAK

Miesto pôsobenia: Projekt „Cez deti k rodine“, Kremnica

1. Čo bolo náplňou tvojej práce počas pastoračného ročníka?

Moju činnosť počas tohto roka, pre mňa „akčného“ by som rozdelil na takéto dve oblasti.

1. Môj osobný život, snaha patriť čím viac Ježišovi a žiť evanjelium. V tejto oblasti sa oproti životu v seminári toho veľa nezmenilo. No predsa to nabralo inú chut'.

2. Život v rámci spoločenstva, kde moja činnosť zasahovala do troch oblastí, okolo ktorých sa vlastne točilo všetko počas uplynulých siedmych mesiacov.

a) Práca, alebo skôr služba mládeži, kde ide o mladých chlapcov a dievčatá, ktorí po dosiahnutí veku 18-tich rokov sa ako citovo vyprahnuté, nerozhodné a intelektuálne veľmi jednoduché osobnosti s narušenými základnými a správnymi sebaobslužnými návykmi, sa často aj cez ulicu dostávajú pod jednu strechu. Tieto domy sa evidujú pod názvom útulky a v jednom takom - chlapčenskom momentálne bývam a snažím sa v prenesenom význame, ukazovať ale aj sprevádzat cestou von.

b) Služba deťom v rámci projektu, kde je zriadená súkromná základná škola spojená aj s predškolskou prípravou, na ktorej vyučujem trikrát v týždni náboženstvo a taktiež slúžim ako vychovávateľ počas poobedňajšej prípravy na vyučovanie (družiny).

c) Služba vo farnosti, kde okrem osobného svedectva je aj doplnková práca s mládežou (spev počas sv. omší, spoločné stretávania sa a vytváranie vzťahov).

2. Prezradíš nám, aké boli tvoje pocity na začiatku pastoračného ročníka a aké sú teraz, keď sa blíži jeho koniec?

Tak úplne na začiatku, sa priznám, boli veľmi zmiešané. Strácal som Božie vedenie a taktiež aj miesto mojej služby bolo vďaka nečakaným okolnostiam čoraz nejasnejšie. No napokon ma Pán vyviedol a verím, že teraz som tam kde ma On chcel mať. A čo sa týka samotnej Kremnice?

Čo vám budem hovoriť: neznáme mesto, neznámi ľudia a prostredie, neznáma mentalita a duchovnosť. No pocit objavovania neznámeho je super. Život s Bohom je naozaj dobrodružstvo. A moje pocity teraz? Pravdu povediac nestalo sa to sice mojim domovom, to nehovorím vôbec ako negatívum, ani to nebolo mojim cieľom, no už viem o čom to je.

3. Zažil si počas svojej práce aj také chvíle, ktoré ťa prekvapili (príjemne – nepríjemne), alebo na ktoré si nebol pripravený a ako si ich zvládol?

Veľkonočné sviatky v každom ohľade. Asi takým najjasnejším bol jeden rozmer. Spoznal som čo je to byť nenávidený vlastnými ľuďmi pre Krista s potenciálom preniesť tento hnev aj do telesného násilia. Zároveň ako sa postaviť pred nich znova a nadálej ich viesť. A ako som to zvládol? Skrze vernosť mi Pán predviedol čo znamená „smertiu smert' poprav.“

4. Zmenilo sa prežívanie tvojho duchovného života počas roka mimo seminára?

To rozhodne. Najväčší prínos v rámci môjho povolania ku kňazstvu spočíva v jasnejšom chápaní a vnímaní chuti tohto každodenného chlebíka. Rovnako verím že práve zakúsenie služby pastiera aj v takýchto ľažkých podmienkach, spôsobí moje ešte hlbšie zameranie sa na to, čo je naozaj dôležité. A taktiež ma Pán naučil, že nemôže existovať rozdiel medzi životom duchovným a telesným, schizofrénia v zdravom živote s Bohom nemá miesto.

5. Čo by si chcel povedať všetkým čitateľom o pastoračnom ročníku?

Hoci je to obdobie štúdia, ktoré možno ešte nie je dostatočne ľuďmi ošetrené, Bohom je ošetrené geniálne. A on dáva svojho Ducha naozaj všetkým, ktorý ho hľadajú Lk 11,9-13. Pre mladších bratov odkazujem. „Nebojte sa vyskočiť. Ten let za to stojí. A tá najlepšia správa? Dole na vás čaká samotný veliteľ nášho vojska Ježiš a má pre vás pripravené jedno z veľkých dobrodružstiev. Tak 3...2...1... Štart!“

METOD ZORVAN

Miesto pôsobenia: GKDCH - Útulok bezdomovcov Archa

1. Čo bolo náplňou tvojej práce počas pastoračného ročníka?

Mojou pracovnou náplňou bola služba na vrátnici, dohľad v zariadení, kontrola poriadku a hygiény, sprevádzanie klientov (bezdomovcov) mimo zariadenia k lekárom a po úradoch.

2. Prezradíš nám, aké boli tvoje pocity na začiatku pastoračného ročníka a aké sú teraz, keď sa blíži jeho koniec?

Spočiatku boli dosť rozporuplné. Na jednej strane bola obava z niečoho tak diametrálne odlišného od všetkého, čo som v živote zažil. Na druhej strane som sa aj tešil na túto novú skúsenosť. Musím však povedať, že to bola to pre mňa naozaj dobrá skúsenosť. Spoznal som tu veľa zaujímavých ľudí, ktorých životné osudy sú na povzbudenie aj poučenie pre mňa a určite aj pre druhých. S mnohými kolegami aj klientmi Charity som sa skamarátil, takže mi budú dosť chýbať.

3. Zažil si počas svojej práce aj také chvíle, ktoré ťa prekvapili (príjemne – nepríjemne), alebo na ktoré si neboli pripravený a ako si ich zvládol?

Určite. Skoro každý deň na Charite zažívam stále nové – príjemné aj tie menej príjemné situácie, na ktoré sa človek nemôže pripraviť, iba tak že ich zažije. A o tom, ako som ich zvládol, viem povedať len toľko, že som sa snažil konáť podľa svojho „svedomia a vedomia“, tak ako som to považoval v danej chvíli za najvhodnejšie.

4. Zmenilo sa prežívanie tvojho duchovného počas roka mimo seminára?

Samozrejme. Tak ako sa človek celý život mení pod vplyvom životných skúseností, tak je to aj v duchovnom živote. V seminári som mal napríklad vždy vyhradený čas na modlitbu, kým na pastoračnom ročníku som si tento čas už musel vyhraditi sám. Boli aj pády, ale vtedy mi boli vždy oporou o. Voskár – duchovný správca GKDCH a o. Székely – prešovský dekan, ku ktorému som chodieval na liturgie v katedrále. Boli pre mňa povzbudením aby som sa nikdy nevzdával v duchovnom boji.

5. Čo by si chcel povedať všetkým čitateľom o pastoračnom ročníku?

Môžem povedať len toľko, že to bolo pre mňa obdobie plné silných dojmov, z ktorého si odnášam veľa dobrých skúseností. Spoznal som mnohých ľudí a spoznal som dosť aj sám seba. Uvedomil som si, že každý človek má nárok na našu úctu a lásku, lebo je Božím dieťaťom a tým aj naším bratom – sestrou. A kto z nás by chcel nenávidiť svojho brata?

PETER VARGA

Miesto pôsobenia: Gréckokatolícke Rómske pastoračné centrum v Čičave

1. Čo bolo náplňou tvojej práce počas pastoračného ročníka?

Náplň mojej práce bola rozmanitá. Týkala sa najmä ekonomickej a duchovného hľadiska. Keďže som skončil ekonomickú strednú školu, tak som pomáhal pastoračnému centru aj takýmto spôsobom. Z duchovného hľadiska som mával stretnutia s deťmi a mládežou v rámci skautského hnutia. Taktiež som sa zapájal do aktívnej evanjelizácie v rámci rómskeho etnika.

2. Prezradíš nám, aké boli tvoje pocity na začiatku pastoračného ročníka a aké sú teraz, keď sa blíži jeho koniec?

Každý začiatok je všade ťažký. Ja osobne som sa musel naučiť mnohé nové veci, s ktorými som pred tým nemal skúsenosti ako napr. základy rómskeho jazyka. Moje pocity boli samozrejme zmiešané. Mnohokrát som sa pýtal Boha či som na správnom mieste, alebo či mám vycúvať a odísť preč. Boh mi však ukazoval ten správny smer. Teraz sa mi pastoračný ročník končí a ukazujú sa mi mnohé veci. Spoznal som Rómov a trochu som sa naučil aj tomu ako slúžiť. Teraz môžem za to len Bohu d'akováť. Uvedomujem si, že tí ľudia, s ktorými som pracoval a trávil tento požehnaný čas mi budú chýbať. Stali sa mi bratmi a sestrami.

3. Zažil si počas svojej práce aj také chvíle, ktoré ťa prekvapili (príjemne – nepríjemne), alebo na ktoré si neboli pripravený a ako si ich zvládol?

Samozrejme takých chvíľ bolo mnoho. Napr. v ekonomickej oblasti som musel stíhať robiť mnohé veci rýchlo a bez chýb, čo ma veľmi zaťažovalo. Pamätám, že keď som videl ako sa Rómovia vedia modliť tak som tomu doslova nemohol uveriť. To boli pre mňa tie príjemné chvíle. Taktiež som videl ako ma každý jeden prijal. S takýmto postojom som sa nestrelol ak sa môžem priznať ani v seminárnom spoločenstve. Mnohými vecami som musel prejsť ako napr. naladiť sa na iný druh modlitby, ale neboli som na to sám. Pán stál pri mne a taktiež spoločenstvo bratov a sestier.

4. Ako sa ti darí realizovať evanjelizáciu počas ročníka mimo seminára?

Evanjelizácia bol pre mňa pojem, o ktorom som niečo vedel, ale keď prišlo na lámanie chleba tak so na mieste zamrzol. Na začiatku som mal problém zastaviť ľudí v Tescu či na ulici. Boh mi však dal jedného brata a ten ma naučil ako na to. Ukázal mi, že sa mám za to modliť a robiť to

s odhodlaním a zápalom. Dnes už slovo evanjelizácia pre mňa nie je akýsi čudný pojem. Naučil som sa ako na to. Čo robiť, aby som dosiahol určitý efekt a ako vyučovať svojich budúcich spolupracovníkov k tomu, aby mi boli nápomocní.

5. Čo by si chcel povedať všetkým čitateľom o pastoračnom ročníku?

Pastoračný ročník sa mi ukázal v úplne inom svetle než som čakal. Zistil som, že má zmysel a je veľmi dôležitý a podstatný. Boh mi ukázal počas tohto roka aký som v skutočnosti. Uviedol ma do pravdy o sebe samom a som mu za to vd'acný. Teraz už len môžem Bohu ďakovať za to, že mi dal takýto dar. Spoznal som Rómov ich túžby a službu pre nich. Za to Bohu ďakujem a prosím ho, aby požehnával Pastoračné centrum. Počas tohto roka mi dal Boh nové spoločenstvo. Rómske spoločenstvo. Možno tomu teraz mnohí neuveríte, ale Rómovia ma prijali, Rómovia sa za mňa modlili, Rómov zaujímal to, čo ma trápi a čo ma teší. Je to úžasné. Mnohým svojim bratom v seminári prajem, aby mali takýto pastoračný ročník aký som prežil ja, lebo pre mňa to bol milostivý čas.

Seminaristi pastoračného ročníka 2007/2008

V mene redakcie vyslovujeme veľkú vd'aku a vyprosujeme vám hojnosť Božieho požehnania do vašej ďalšej práce pri rozvíjaní kňazského povolania.

SEMINÁRNE LOGO

Dovoľte nám predstaviť vám nové logo nášho kňazského seminára, ktoré bude prezentovať náš seminár z oficiálneho, ale aj z duchovného hľadiska.

Logotyp seminára pozostáva z viacerých grafických prvkov symbolizujúcich poslanie našej inštitúcie.

Tvar loga je kruh vychádza z univerzálneho poslania a pôsobenia cirkevi (kruh – universum), po obvode ktorého je názov inštitúcie a mesto sídla. Nad názvom mesta je rok založenia seminára. Tvar loga zároveň korešponduje s logom Prešovskej univerzity a s logotypmi fakúlt PU, ktorej súčasťou je kňazský seminár.

Lavú, menšiu, časť vnútornej plochy kruhu tvorí štylizovaná časť kríža ako symbolu Gréckokatolíckej cirkvi, z ktorého vychádza kniha ako symbol náuky o viere. Tvar kríža korešponduje so zobrazením 2/3, podľa proporcii tela Ježiša Krista pribitého na kríž. Je to zobrazenie, ktoré je charakteristické pre východnú cirkev.

Štylizovaná holubica, zobrazená modrou farbou, je situovaná v tzv. zlatom reze loga a symbolizuje Svätého Ducha ako jadro života Najsvätejšej Trojice, ktorej

je zasvätená seminárna kaplnka. Svätý Duch prináša radostnú zvest evanjelia, ktorú my štúdiom rozpoznávame a vnášame do svojich životov. Obsah Zjavenia je vyjadrený gréckymi písmenami „ΙΣ ΧΣ“ (Isus Christos), teda Vykupiteľ a Pomazaný, čím vyjadrujeme, že osoba Ježiša Nazaretského je pre nás Osobou Božieho Syna, teda, že Kristus je pre nás Boh, Syn Boží.

Štúdium Zjavenia Božieho je naznačené štylizovanou otvorenou knihou. Následne je toto

„rozpoznané Zjavenie“ odovzdané svetu – ľudom preto, lebo sme k tomu dostali poslanie a kňazské povolanie: „Chod’te teda a učte všetky národy...“ (Mt 28,19).

Obsah ohlasovania - rozpoznané Zjavenie je vyjadrené znova gréckymi písmenami „ΝΙ ΚΑ“ (gr. víťaz), čo znamená, že osoba Ježiša je víťazom nad všetkým, čo ohrozuje náš život. Je tým, kto nám pomôže prekonáť všetky problémy a otázky života, ktoré sami, svojimi silami nevieme vyriešiť. Tvar holubice je takmer totožný s tvarom otvorenej knihy - Biblie – Zjavenia Božieho, ktoré je základným prameňom nášho štúdia a duchovného života.

CEZ PRÁZDNINY ŽIADNA NUDA LETNÝ MINIŠTRANTSKÝ TÁBOR

KDE? NO PREDSA TU,
V GRÉCKOKATOLÍCKOM KŇAZSKOM SEMINÁRI
BL. P. P. GOJDIČA V PREŠOVE

KEDY? V DVOCH TURNUSOCH.
I. TURNUS OD 8. – 13. JÚLA 2008
MLADŠÍ MINIŠTRANTI ZO ZŠ

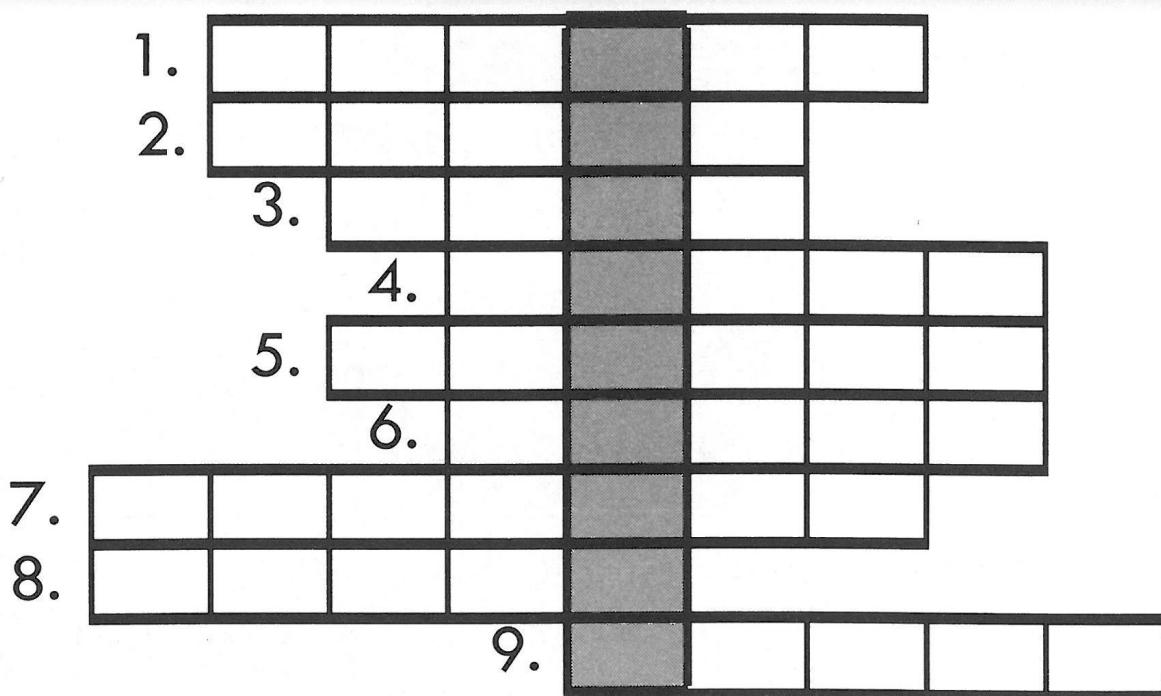
II. TURNUS OD 15. – 20. JÚLA 2008
STARŠÍ MINIŠTRANTI Z 8. A 9. ROČ. ZŠ A SŠ

AK BY SI CHCEL TIETO DNI
PREŽIŤ V KRUHU MLADÝCH
A VESELÝCH ĽUDÍ, KTORÍ
MILUJÚ KRISTA POD VEDE-
NÍM ANIMÁTOROV – SEMI-
NARISTOV NEVÁHAJA PRÍď.
PRE BLIŽŠIE INFORMÁCIE
OSLOV KŇAZA VO SVOJEJ
FARNOSTI.

TAJNIČKA

Titul Božia Matka, grécky (*text tajničky*), bol oficiálne priznaný Márii v piatom storočí na Efezskom koncile v r. 431, no v nábožnosti kresťanského ľudu bol zaužívaný už od tretieho storočia na pozadí vtedajších živých diskusií o osobe Krista. Týmto titulom sa zdôrazňovalo, že Kristus je Boh a narodil sa skutočne ako človek z Márie, čím sa chránila jeho jednota pravého Boha a pravého človeka.

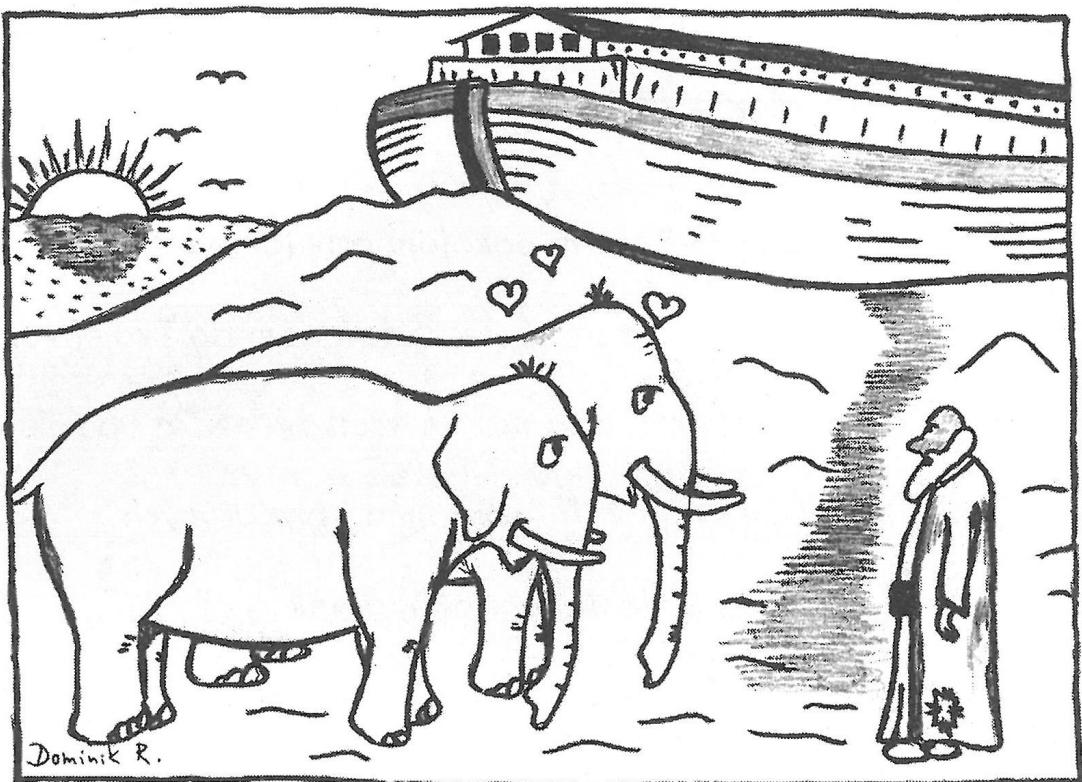

1. Funkcia speváka v chráme
2. Čítame z nej
3. Koniec modlitby
4. Slúži na upevnenie lode
5. Oprávňuje vynálezcu k používaniu vynálezu

6. Dotieravý hmyz
7. Pápežský štát
8. Najbližšia hviezda
9. Vulkán

Milí naši čitatelia, správne znenie textu našej tajničky nám zašlite spolu s vašimi nápadmi, podnetmi a pripomienkami na adresu redakcie (tiráž str. 3). Vyžrebované správne odpovede budú odmenené vecnými cenami.

Redakcia časopisu

NOEMOVÁ ARCHA! Jedinečná LOĎ LÁSKY! 40 nádherných dni a romantických nocí. Presne tak ako to hovorí reklamný materiál...

Otecko, kto je to kaskadér? - pýta sa Jožko

To je človek, ktorý ťa zastúpi v nebezpečných situáciách.

Otecko a ako sa dá objednať taký kaskadér?

Načo by ti bol chlapče?

Chcel by som, aby priniesol domov moje vysvedčenie domov.

Na hodíne fyziky:

Telesá sa teplom rozťahujú a zimou sťahujú.

Žiaci, vedel by niekto uviesť príklad?

Janko sa hlási: prázdniny sú v lete dlhšie a v zime kratšie.

Kto je najväčším vierolomníkom v Biblia?

Mojžiš, ten naraz zlomil všetkých 10 Božích prikázaní.

Modlitba Optínskych starčov

Bože, daj nech s duševným pokojom privítam všetko,
čo mi prinesie tento deň, nech sa naplno odovzdám do Tvojej vôle.

Bože, v každej chvíli tohto dňa ma vo všetkom ved' a upevňuj.

Bože, odhal' mi svoju vôľu - pre mňa i pre druhých.

Nech počas dňa dostanem akékol'vek správy,
daj nech ich prijmem s pokojnou dušou a pevným presvedčením,
že všetko je tvoja svätá vôľa.

Bože veľký a milosrdný, usmerňuj moje myšlienky
aj pocity vo všetkých mojich slovách a skutkoch.

Daj, nech vo všetkých nepredvídateľných okolnostiach nezabudnem,
že všetko pochádza od teba.

Bože, daj, nech rozumne pristúpim ku každému blížnemu,
nech nikoho nezarmútím a nikoho neuvediem do rozpakov.

Bože, daj mi silu zniest' únavu tohto dňa a všetky jeho udalosti.
Usmerňuj moju vôľu a nauč ma modliť sa
a všetkých milovať úprimným srdcom.

AMEN

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ, n. f.

Fond podpory, rozvoja a ochrany vzdelávania Gréckokatolíckej cirkvi

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ vznikol v roku 2001 za účelom podpory, rozvoja a ochrany vzdelávania seminaristov a predstavených kňazského seminára, žiakov základných a stredných gréckokatolíckych a cirkevných škôl, podpory celoživotného vzdelávania biskupov, kňazov a laikov, ochrany a rozvoja duchovných a kultúrnych hodnôt Gréckokatolíckej cirkvi, ochrany a podpory zdravia.

Číslo účtu (SKK):10006 - 66513060/4900
Číslo účtu (EUR): 810003 - 6318060/4900

IČO: 36167126

Adresa: sv. Ján Krstiteľ', n. f.

Správca fondu: ThLic. Miroslav Šimko

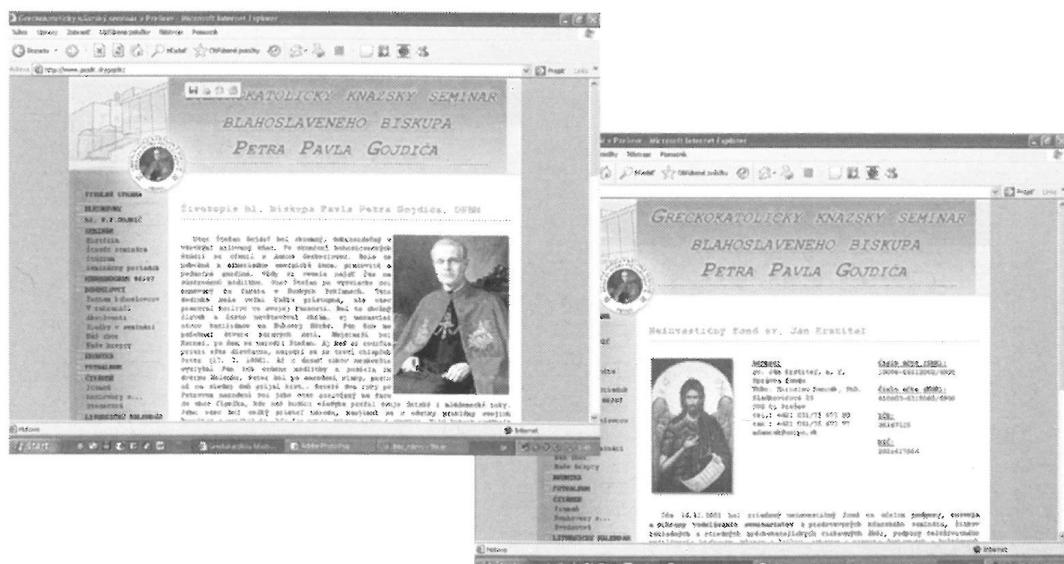
Sládkovičova 23, 080 01 Prešov

tel.: +421 051/75 673 80
simko@unipo.sk

fax : +421 051/75 673 77

web stránka: <http://www.gojdic.sk/>

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkol'vek finančným darom.

Navštívte našu web stránku: www.gojdic.sk

СВЯТИИ ИМЕНЬ ИШАЕИХ УСЛ

ИЛАССИ БЫС ПРЕСТА ВИЛАС

ВЪ РИМЪ ЕСТЬ СУХАЯ МОЧА
И СІДІТЪ СІДІТЪ СІДІТЪ СІДІТЪ

ИЗВОДІИ СІДІТЪ СІДІТЪ СІДІТЪ СІДІТЪ

